

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N58

18.11.2021

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: ნარჩენების აღდგენის და სახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავების (სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავება და აღდგენა) საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი: შპს „რეციკლინგი“; ქ. თბილისი, მოსკოვის გამზირი №24ა;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. რუსთავი, ჯავახიშვილის ქუჩა № 7;

განცხადების შემოსვლის თარიღი: 04.03.2021;

მონაცემების სკოპინგის ანგარიში შემდგენლის შესახებ: შპს „ჯეოკონი“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „რეციკლინგის“ მიერ წარმოდგენილია ქ. რუსთავში, ნარჩენების აღდგენის და სახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავების (სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავება და აღდგენა) საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში.

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში გარკვეული საკითხების დაზუსტების მიზნით, სამინისტრომ შეაჩერა პროექტის განხილვა. სამინისტროს მოთხოვნის შესაბამისად 2021 წლის 26 ივლისს შპს „რეციკლინგის“ მიერ წარმოდგენილ იქნა პროექტთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია/დოკუმენტაცია.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, შპს „რეციკლინგის“ სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავების და ნარჩენების აღდგენის საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაცია დაგეგმილია ქ. რუსთავში, ჯავახიშვილის ქუჩა N7-ში მდებარე 4337.00 მ² ფართობის მქონე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების, მიწის ნაკვეთზე (მიწის ნაკვეთის საკადასტრო კოდია 02.05.03.705) და მასზე განთავსებულ შენობა-ნაგებობაში. საპროექტო ტერიტორიიდან ზედაპირული წყლის ობიექტი (მდ. მტკვარი) დაშორებულია 2,120 კილომეტრით, უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს 245 მეტრში.

სკოპინგის ანგარიშში განხილულია ალტერნატიული ვარიანტები: არაქმედების ალტერნატივა, საწარმოს განთავსების ტერიტორიის ალტერნატივები, ტექნოლოგიური ალტერნატივები, და მწარმოებლურობის შემცირება/გაზრდის ალტერნატივები. სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია საწარმოს განთავსების სამი ალტერნატიული ვარიანტი, საიდანაც ტექნიკური და გარემოსდაცვითი საკითხების, მათ შორის: საპროექტო ტერიტორიის ფუნქციონალური სტატუსი, მისასვლელი გზების და საკომუნიკაციო სიტემების არსებობის, საპროექტო ტერიტორიაზე ბიომრავალფეროვნების მდგომარეობის, გათვალისწინებით უპირატესობა მიენიჭა ქ. რუსთავში, ჯავახიშვილის ქუჩა N7-ში მდებარე ტერიტორიას.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობა ითვალისწინებს ნარჩენების შეგროვებას, ტრანსპორტირებას და დროებით შენახვას, სხვადასხვა სახის ნედლეულის წინასწარ გადამუშავებას და ნარჩენების აღდგენას. საწარმოს ტერიტორიაზე, დაგეგმილია დამუშავდეს არასახიფათო ნარჩენები (საბურავების ნარჩენები, ელექტროკაბელები, საყოფაცხოვრებო ელექტრონული მოწყობილობები (ტელევიზორი, კომპიუტერი), ალუმინ-პოლიმერის მოსაპირკეთებელი ფილების ნარჩენები, ალუმინის ქილები, ხე) და სახიფათო ნარჩენები (ნამუშევარი ზეთები და ზეთის ფილტრები), ასევე გათვალისწინებულია ხის ნახშირის წარმოება და ალუმინის ჯართის გადამუშავება. საწარმოს ტერიტორიაზე ნედლეულის შემოტანა დაგეგმილია, როგორც კონტრაქტორების, ასევე შპს „რეციკლინგის“ სატრანსპორტო საშუალებებით. საწარმოში ნარჩენების შემოტანა მოხდება ქვეყანაში მოქმედი ფიზიკური და იურიდიული პირების (კონტრაქტორების) მიერ. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ასევე დაგეგმილია ნედლეულის შეგროვების საკუთარი ქსელის შექმნა. საწარმო იმუშავებს წელიწადში 260 დღე, 8 საათიანი სამუშაო რეჟიმით.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს დაგეგმილი აქვს მწყობრიდან გამოსული საბურავების ნარჩენების (კოდით: 16 01 03) გადამუშავება (აღდგენის კოდი R12) შესაბამისი ნედლეულის (რეზინის ფხვნილი, მეტალის მავთული, ტექსტილი) მასალის მიღების მიზნით. საბურავების დამუშავების ტექნოლოგიური ხაზის მაქსიმალური წარმადობა შეადგენს - 52 ტ/წელ. ოპერაციების დასრულების შემდეგ მიღებული კომპონენტები (რეზინის ფხვნილი, მეტალის მავთული, ტექსტილი) განთავსდება დროებითი შენახვის სათავსოში, შემდგომში რეალიზაციის მიზნით. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საბურავების გადამუშავებისათვის გამოყენებული იქნება ჩინური კომპანია „Xuchang Zhenda Machinery Co“-ს ტექნოლოგიური ხაზი, (რომელიც წარმოადგენს სხვადასხვა კვანძებისა და მექანიზმების თანმიმდევრულ რიგს), სადაც წარმოებს მწყობრიდან გამოსული საბურავების გადამუშავების (მექანიკური დაქუცმაცების) ტექნოლოგიური პროცესები. საბურავების გადამუშავების ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული იქნება: საბურავების გვერდების მოსაჭრელი დანადგარი, საბურავების ზოლებად დასაჭრელი დანადგარი, საბურავების ზოლების დასაჭრელი დანადგარი, პირველადი დაქუცმაცების დანადგარი, ნეილონის ბოჭკოს სეპარატორი, მაგნიტური სეპარატორი, საბოლოო დაქუცმაცების დანადგარი.

საწარმოს დაგეგმილი აქვს, ასევე ელექტროკაბელების ნარჩენების (კოდით: 17 04 10*) გადამუშავება (R12 ოპერაცია), მეტალის მასალის მიღების მიზნით. ელექტროკაბელების გადამუშავების ტექნოლოგიური ხაზის მაქსიმალური წარმადობა შეადგენს - 104 ტ/წელ. საწარმოს ტერიტორიაზე ელექტროკაბელების ნარჩენების დამუშავების ტექნოლოგიური პროცესი მოიცავს ელექტროკაბელების დემონტაჟს, დემონტაჟის შედეგად მიღებული კომპონენტის სეგრეგაციას, მეტალის კომპონენტის და სხვა დანარჩენი კომპონენტების ჯგუფისგან ცალკე გამოყოფას და შესაბამის კონტეინერებში განთავსებას, რის შემდგომ განსაზღვრულია კონტეინერების დროებითი შენახვის სათავსოში გადატანა (შესაბამისი უფლებამოსილი კონტრაქტორისათვის გადასაცემად). ტექნოლოგიურ პროცესებში (დემონტაჟი) გამოყენებულია ძირითადად ელექტროკაბელების გასაფცქნელი თვითნაკეთი დანადგარები (2 ერთეული).

ალუმინ-პოლიმერის მოსაპირკეთებელი ფილების ნარჩენების დამუშავება გათვალისწინებულია ალუმინისა და პლასტმასის მასალის მისაღებად. საწარმოს დაგეგმილი აქვს ალუმინ-პოლიმერის მოსაპირკეთებელი ფილების (ჩამონაჭერების) ნარჩენების (კოდით: 17 04 02) დამუშავება (აღდგენის კოდი R12) მეორადი ნედლეულის (ალუმინი, პლასტმასი) მასალის მიღების მიზნით. ალუმინ-პოლიმერის მოსაპირკეთებელი

ფილების ნარჩენების დამუშავების ტექნოლოგიური ხაზის მაქსიმალური წარმადობა შეადგენს - 62,4 ტ/წელ. ალუმინ-პოლიმერის მოსაპირკეთებელი ფილების ნარჩენების დამუშავების ტექნოლოგიური პროცესი მოიცავს: ალუმინ-პოლიმერის მოსაპირკეთებელი ფილების ნარჩენების (ჩამონაჭერები) დაჭრას ელექტრომაკრატელით, ალუმინ-პოლიმერის მოსაპირკეთებელი ფილების ნარჩენების (ჩამონაჭერები) დაშლას, დასაშლელ დანადგარზე, მიღებული ცალკეული კომპონენტის (ალუმინი, პლასტმასი) სეგრეგაციასა და შესაბამის კონტეინერებში განთავსებას. ზემოაღნიშნული ტექნოლოგიური ოპერაციების დასრულების შემდეგ მიღებული კომპონენტები (ალუმინი, პლასტმასი) განთავსდება შესაბამის კონტეინერებში და გადავა დროებითი შენახვის სათავსოში (შემდგომში შესაბამისი უფლებამოსილი კონტრაქტორისათვის გადასაცემად). ტექნოლოგიურ პროცესებში გამოყენებულია თვითნაკეთი დანადგარი.

საწარმოს დაგეგმილი აქვს წუნდებული/მწყობრიდან გამოსული საყოფაცხოვრებო ელექტრონული მოწყობილობების (ტელევიზორი, კომპიუტერი) ნარჩენების (კოდით: 20 01 35*) დამუშავების (R12 ოპერაცია) მეორადი ნედლეულის მიღების მიზნით. მოცემულ ტექნოლოგიურ ხაზზე დაგეგმილია - 20 ტ/წელიწადში ელექტრონული მოწყობილობების გადამუშავება. გადამუშავების ტექნოლოგიური ხაზის შემადგენლობაში შედის: კონვეიერი ნარჩენების ტრანსპორტირებისათვის, მექანიკური და ხელით დაშლის უბანი; კონტეინერები დაშლილი ნაწილებისათვის; დაშლის პროცესში გამოყენებული სხვადასხვა ხელსაწყოები; გადასამუშავებელი ხელსაწყოების შენახვის უბანი. გადასამუშავებელი ხელსაწყო დაშლის, კომპონენტების შესაბამის კონტეინერებში გადანაწილების ოპერაციების დასრულების შემდეგ მიღებული კომპონენტები, გადატანილი იქნება დროებითი შენახვის სათავსოში (შემდგომში შესაბამისი უფლებამოსილი კონტრაქტორისათვის გადასაცემად).

ალუმინის ქილების დამუშავების ტექნოლოგიური ხაზი მოიცავს ალუმინის ქილების დაქუცმაცებას და დაწნეხვას, რომლის მაქსიმალური წარმადობა იქნება - 15 კგ/სთ. საწარმოს დაგეგმილი აქვს ალუმინის ქილების ნარჩენების (კოდით: 20 01 40) დამუშავება (აღდგენის კოდი R12) მეორადი ნედლეულის (ალუმინი) მასალის მიღების მიზნით. ტექნოლოგიურ პროცესებში გამოყენებული ძირითადი დანადგარებია: ალუმინის ქილების თვითნაკეთი დასაქუცმაცებელი და დაქუცმაცებული ალუმინის თვითნაკეთი დასაწნეხი. ტექნოლოგიური ოპერაციების დასრულების შემდეგ მიღებული კომპონენტი (ალუმინი) განთავსდება შესაბამის კონტეინერში და გადაიტანება დროებითი შენახვის სათავსოში (შემდგომში შესაბამისი უფლებამოსილი კონტრაქტორისათვის გადასაცემად). ტექნოლოგიურ პროცესებში გამოყენებული იქნება, ალუმინის ქილების თვითნაკეთი დასაქუცმაცებელი დანადგარი და დაქუცმაცებული ალუმინის თვითნაკეთი დასაწნეხი დანადგარი. ტექნოლოგიური ხაზის მაქსიმალური წარმადობა შეადგენს - 9,36 ტონას წელიწადში.

ალუმინის ჯართის გადამუშავების ზოგადი ტექნოლოგიური ხაზი მოიცავს: ალუმინის ჯართის საწარმოში ტრანსპორტირებას, რადიაციულ კონტროლს, ალუმინის ჯართის დახარისხებას (ვიზუალური და სპექტრული ანალიზი), სეგრეგაციას (მინარეგებისგან გაწმენდა), დნობას ინდუქციურ ლუმელში და მზა პროდუქციის ჩამოსხმას. ალუმინის დნობისათვის საწარმოში დაგეგმილია, რუსული კომპანია „კურაის“ ICT-0,16/0,25 მოდელის ინდუქციური ელექტროლუმელის (ტიგელური ტიპის) გამოყენება, რომლის წლიური წარმადობა შეადგენს - 249,6 ტონას. დანადგარის უპირატესობებია: დაბალი ენერგომოხმარება, ხმაურის დაბალი მახასიათებლები, სათბობის წვის პროდუქტების არარსებობა და გაფრქვეული აირების მცირე მოცულობა. საპროექტო ლუმელს ექნება თავისი ბრუნვითი წყალმომარაგების გაგრილების სისტემა. სკოპინგის ანგარიშის

მიხედვით, დაგეგმილია ალუმინის ჯართის პირველადი დნობით მიღებული წიდის გადამუშავება და ხელახალი გამოდნობა. საწარმოში, წელიწადში 249,6 ტონა ალუმინის ჯართის გადამუშავების შედეგად მიიღება: 224,64 ტონა ალუმინის სხმულები, 990 ტ/წელ ალუმინის შემცველი პირველადი წიდა, რომლის გადამუშავების შედეგად მიიღება 12,48 ტ/წელ მეორადი წიდა; 4,99 ტ მეტალური (რკინის) ჩანართები. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილზე გათვალისწინებულია წიდასაყარის მოწყობა, რომლისთვისაც განსაზღვრულია 30 მ² ფართობის ტერიტორიაზე ბეტონის საფარის მოწყობა, რომელიც გადაიხურება. მოედნის ირგვლივ გათვალისწინებულია ატმოსფერული წყლების შესაგროვებელი სადრენაჟო სისტემის მოწყობა, რომლის ჩაშვება დაგეგმილია, საწარმოს საკანალიზაციო ქსელში.

დაგეგმილი საქმიანობა მიზნად ისახავს, ასევე ხე-ტყის მასალის დამუშავებიდან წარმოქმნილი (ნახერხის, ბურბუმელას, ნათალის) ნარჩენების (კოდით: 03 01 05) გადამუშავებას (აღდგენის ოპერაციის კოდით R12-პალეტირება) და პალეტების წარმოებას. ტექნოლოგიურ პროცესებში გამოყენებული იქნება ჩინური „ZLSP150B“ მოდელის პალეტების დანადგარი. ხის ნარჩენების (ნახერხის) გადამუშავების ტექნოლოგიური ხაზის მაქსიმალური წარმადობა შეადგენს - 208 ტ/წელ. ტექნოლოგიური პროცესის დამთავრების შემდგომ მზა პროდუქცია (პალეტები) გადატანილი იქნება დროებითი შენახვის სათავსოში.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოში გათვალისწინებულია ასევე ხის ნახშირის წარმოება. ხის ნახშირის წარმოების ტექნოლოგიურ პროცესებში ძირითადად გამოყენებული იქნება ხის ნარჩენების პიროლიზის დანადგარი. სკოპინგი ანგარიშში მოცემულია პიროლიზის დანადგარის სქემა, შესაბამისი ექსპლიკაციით. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, დანადგარი წარმოადგენს ორტანიან ჭურჭელს. პიროლიზის რეაქტორი შეერთებულია მილის მეშვეობით წვის კამერაში განთავსებულ საქშენებთან. პიროლიზის რეაქტორში იტვირთება დაბრიკეტებული ნახერხი და ბურბუმელა (პალეტები) ან ხის ნარჩენები, ან ტექნოლოგიური შეშა, რომელიც თავსდება სპეციალურ კალათაში. პიროლიზის რეაქტორის ზედა ნაწილი იკეტება ჰერმეტიულად. დანადგარის საწვავ კამერაში მიეწოდება შეშა, რომლის წვის ხარჯზე იწყება პიროლიზის პროცესი. პიროლიზის დროს გამოყოფილი პროდუქტები მიეწოდება წვის კამერაში. პიროლიზი გრძელდება კამერიდან გამონაბოლქვი აირების ხარჯზე და ხდება მათი სრული წვა. პროცესი გრძელდება 2-2,5 საათი, რომლის დროს გადამუშავდება 0,5-0,7 ტონა ნედლეული. პიროლიზის აირების გამოყოფის დამთავრების შემდეგ, რეაქტორის აირგამომყვანი მილი იკეტება ჰერმეტიულად. მიღებული მყარი პროდუქტის (ნახშირი) გადმოტვირთვის შემდეგ იტვირთება ახალი კალათა და პროცესი მეორდება. წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, ცვლაში შესაძლებელია 2-3 სრული ციკლის განხორციელება, ამდენად საწარმოს მაქსიმალური წარმადობა შეადგენს 546 ტ/წელიწადში. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს ტერიტორიაზე ხის ნარჩენების შემოტანა მოხდება, როგორც კონტრაქტორების, ასევე შპს „რეციკლინგის“ სატრანსპორტო საშუალებებით. აღსანიშნავია, რომ დოკუმენტში არ არის მოცემული პიროლიზის დანადგარის პარამეტრები. ამასთან, დაზუსტებას საჭიროებს საწარმოში გათვალისწინებული, ხის ნარჩენის გადამუშავების ტექნოლოგიური უბნიდან მიღებული პროდუქტის რეალიზაციის, მათ შორის ხის ნახშირის წარმოების უბანზე მიწოდების საკითხი.

დაგეგმილი საქმიანობის შემადგენელი კიდევ ერთი ტექნოლოგიური ხაზია - მანქანების (ძრავისა და კბილანური გადაცემის კოლოფის) ნამუშევარი ზეთების (კოდებით: 13 02 04*, 13 02 05*, 13 02 06*, 13 02 07*, 13 02 08*) გადამუშავება (აღდგენის კოდი R9), განმეორებით

გამოყენების მიზნით. მანქანის (ძრავისა და კბილანური გადაცემის კოლოფის) ნამუშევარი ზეთების ნარჩენების გადამუშავებისათვის გამოიყენება ჩინური კომპანია Acore Filtration Co.,Ltd-ის მცირე სიმძლავრის (ACORE-ს ბრენდის) ნამუშევარი ზეთების გაფილტვრის დანადგარი. საწარმოს ბიზნეს-გეგმის შესაბამისად, დაგეგმილი აქვს - 650000 ლ/წელ ზეთების გადამუშავება. ზეთების გადამუშავების ტექნოლოგიური ხაზის მაქსიმალური წარმადობაა - 1 248 000 ლ/წელ.

საწარმოს დაგეგმილი აქვს, აგრეთვე ნამუშევარი ზეთის ფილტრების ნარჩენების (კოდით: 16 01 07*) გადამუშავება (აღდგენის კოდი R12) მეორადი ნედლეულის (მეტალი, რეზინა, ქაღალდი) მასალების მიღების მიზნით. წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, ნამუშევარი ზეთის ფილტრების გადამუშავების ტექნოლოგიური ხაზი შედგება, მექანიკური ჭრის (ლენტური ხერხით) და ხელით დაშლის, მიღებული კომპონენტების რეცხვის, ნარჩენი მინერალური ზეთის ამოღების, ზეთის ფილტრის კომპონენტების შენახვის უზნისაგან. ზეთის ფილტრების გადამუშავების ტექნოლოგიურ ხაზზე, ზეთის ფილტრის ხუფის მოჭრისათვის გამოყენებული იქნება („DL-Z500“ მოდელის ვერტიკალური) ლენტური ხერხი, ხოლო ზეთის ფილტრის ცალკეულ კომპონენტებად დაშლისას, ხელით მექანიკური დაშლის პროცესში გამოყენებული იქნება სხვადასხვა მცირე ზომის ხელსაწყოები. მინერალური ზეთის მოცილების მიზნით ზეთის ფილტრის დაშლის შედეგად მიღებული კომპონენტების რეცხვა მოხდება ცხელი წყლით, გაცივების შემდეგ შესაძლებელი იქნება ნავთობპროდუქტების ფრაქციების ზედაპირიდან მოხსნა, ხოლო წყალი განმეორებით იქნება გამოყენებული. შეგროვებული ზეთი გამოყენებული იქნება ლენტური ხერხის გამაცივებელ-საპოხი სითხის დასამზადებლად. ზეთის ფილტრების გადამუშავების ტექნოლოგიური ხაზის მაქსიმალური წარმადობა შეადგენს 78 ტ/წელ.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ზემოაღნიშნული საწარმოო პროცესები მიმდინარეობს დახურულ შენობაში. საწარმოს მოწყობის ეტაპი მნიშვნელოვან სადემონტაჟო და სამშენებლო სამუშაოებს არ ითვალისწინებს. მოწყობის ეტაპზე შესრულდება მცირე მასშტაბის მიწის სამუშაოები (რეზერვუარების და დანადგარების საძირკვლის მოწყობისთვის), მცირე მასშტაბის ბეტონისა და საშემდუღებლო სამუშაოები სამშენებლო სამუშაოები გაგრძელდება დაახლოებით 3-4 თვე. საკვლევ ტერიტორიაზე არსებობს წყალმომარაგება-კანალიზაციის და ელექტრომომარაგების ქსელები. ტერიტორია შემოღობილია დაახლოებით 2 მ სიმაღლის ბეტონის ფილებით და მოწყობილია შიდა მისასვლელი გზები.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოში წყალი გამოყენებული იქნება, როგორც სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით, ისე საწარმოო და სახანძრო დანიშნულებით. საწარმოს წყალმომარაგება დაგეგმილია ქ. რუსთავის წყალმომარაგების არსებული ქსელიდან. დაგეგმილი საქმიანობიდან გამომდინარე საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოიქმნება სამეურნეო-ფეკალური და საწარმოო წყლები. საწარმოში წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური და საწარმოო ჩამდინარე წყლები ჩაშვებული იქნება არსებულ კანალიზაციის კოლექტორში, შეთანხმებული ტექნიკური პირობების შესაბამისად.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, გზშ-ის ეტაპზე დაზუსტდება საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე ემისიების და ხმაურის ძირითადი წყაროების განლაგება და მათი მახასიათებლები; განისაზღვრება საანგარიშო წერტილები, რომლის მიმართაც კომპიუტერული პროგრამების გამოყენებით განხორციელდება ხმაურის დონეების და ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციების მოდელირება. კომპიუტერული მოდელირების შედეგების მიხედვით განისაზღვრება

საქმიანობის პროცესში გასატარებელი შემარბილებელი ღონისძიებები და მონიტორინგის გეგმა.

პროექტის ფარგლებში, როგორც მოწყობის, ასევე ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია გარკვეული რაოდენობის როგორც სახიფათო, ასევე არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ნარჩენების მართვის საკითხი დეტალურად დაზუსტდება გზმ-ის ეტაპზე.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე და ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებზე განთავსება. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, 2021 წლის 31 მარტს, ქ. რუსთავის მერიის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში გაიმართა აღნიშნული პროექტის სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა. აღნიშნულ საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, ქ. რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის წარმომადგენლები, შპს „რეციკლინგის“ წარმომადგენელი და საკონსულტაციო ორგანიზაცია შპს „ჯეოკონის“ წარმომადგენლები. საჯარო განხილვაზე რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენლის მიერ აღინიშნა, რომ გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილ უნდა იქნას დეტალურად ყველა საქმიანობის ტექნოლოგიური ციკლის აღწერა, ასევე მოცემული იყოს ინფორმაცია მიღებული პროდუქციის და მისი რეალიზაციის შესახებ. საჯარო განხილვაზე ა/ო „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენლის მიერ დაისვა კითხვა პროექტის ალტერნატივების შესახებ. საკონსულტაციო ორგანიზაციის წარმომადგენელმა განმარტა ყველა ალტერნატივა, რაც წარმოდგენილია სკოპინგის ანგარიშში, აგრეთვე აღნიშნა, თუ რატომ მოხდა საპროექტო ტერიტორიის შერჩევა. ა/ო „მწვანე ალტერნატივას“ წარმომადგენელმა საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციის გავრცელებასთან დაკავშირებით, აღნიშნა, რომ განცხადებები განთავსებული იყო რუსთავის მერიის შენობაში, აგრეთვე გამოკრული იყო ქალაქის სხვადასხვა ადგილებში, ამასთან აღნიშნა, რომ კარგი იქნება თუ უახლოეს მოსახლესთან იქნებოდა განცხადებები განთავსებული, უახლოესი მოსახლის გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ჩართულობის მიზნით. ინფორმაციის გავრცელებასთან დაკავშირებით, სამინისტროს წარმომადგენელმა განმარტა, რომ განცხადებები გამოქვეყნდა კანონმდებლობით განსაზღვრულ ადგილებში. დაინტერესების შემთხვევაში სამინისტრო უზრუნველყოს ინფორმაციის გამოქვეყნების შესახებ არსებული ფოტომასალის მიწოდებას საზოგადოების ნებისმიერი წარმომადგენლისთვის. აღსანიშნავია რომ საზოგადოებას საშუალება ჰქონდა გაცნობოდნენ განცხადებას, როგორც მატერიალური ისე ელექტრონული სახით.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია, ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი, ასევე გზმ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებების საკითხები.

გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზმ-ის ანგარიშში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;

2. **გზმ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1. **გზმ-ის ანგარიშში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში (მათ შორის, კონსულტანტის მიერ);**

4. გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის საჭიროების დასაბუთება და პროექტის აღწერა;
- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები, შესაბამისი დასაბუთებით მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, ტექნოლოგიური ალტერნატივები, ობიექტის განთავსების ალტერნატივა, და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივები. გზმ-ის ანგარიშის შესაბამის ქვეთავში, დეტალურად უნდა იქნეს დასაბუთებული ობიექტის განთავსების ალტერნატივებიდან შერჩეული ადგილმდებარეობის გარემოსდაცვითი, სოციალური, ეკონომიკური და ტექნიკური უპირატესობები;
- საწარმოს ზოგადი ტექნოლოგიური სქემის და ციკლის დეტალური აღწერა, შესაბამისი თანმიმდევრობით;
- ნარჩენების გადამუშავების ტექნოლოგიური პროცესების შესახებ ინფორმაცია, აგრეთვე, სრულყოფილი ინფორმაცია დამუშავების პროცესში გამოყენებული საშუალებების და მოწყობილობების შესახებ;
- საპროექტო ობიექტების წარმადობა და ფიზიკური მახასიათებლები თითოეული ტექნოლოგიური ხაზისთვის, მათ შორის საწარმოო დანადგარების პარამეტრები, სიმძლავრე;
- საწარმოს ტექნოლოგიურ უზნებზე გათვალისწინებული დანადგარების და ტექნოლოგიური მოწყობილობების, მათ შორის თვითნაკეთი დანადგარების, დეტალური აღწერა;
- საბურავების, ელექტროკაბელების, საყოფაცხოვრებო ელექტრონული მოწყობილობების (ტელევიზორი, კომპიუტერი), ალუმინ-პოლიმერის მოსაპირკეთებელი ფილების, ხის ნარჩენების, ნამუშევარი ზეთების, ზეთის ფილტრების, ასევე ხის ნახშირის წარმოების და ალუმინის ჯართის გადამუშავების **ტექნოლოგიური უზნების დეტალური აღწერა**, თითოეული საწარმოო ობიექტის/უზნის ტექნიკური და ტექნოლოგიური სქემების მითითებით);
- საწარმოში გათვალისწინებული ნარჩენების გადამუშავების ტექნოლოგიური ციკლის, ტექნოლოგიური პროცესების დეტალური აღწერა;
- სრულყოფილი ინფორმაცია საწარმოში დამუშავების მიზნით მისაღები ნარჩენების სახეობების, რაოდენობების, წარმოშობის, კოდების და დასახელების შესახებ „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“

საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების მიხედვით;

- ნარჩენების დამუშავების/აღდგენის ოპერაციების კოდები, აგრეთვე აღწერილობა მოცემული უნდა იყოს „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ I დანართის შესაბამისად;
- გადასამუშავებელი და გადამუშავების პროცესის შედეგად მიღებული ნარჩენების დროებითი შენახვის ობიექტ(ებ)ის შესახებ დეტალური ინფორმაცია „სახიფათო ნარჩენების შეგროვების და დამუშავების სპეციალური მოთხოვნების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 29 მარტის N145 დადგენილების შესაბამისად;
- დამუშავების შედეგად მიღებული ნარჩენების შესახებ ინფორმაცია (მათ შორის კოდების, დასახელებისა და რაოდენობის მითითებით) და მათი მართვის ღონისძიებები;
- ნარჩენების სეპარაციის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, აგრეთვე დასაწყობებულ ნარჩენებზე კონტროლის მეთოდები;
- ნამუშევარი ზეთების, ქიმიური ნივთიერებების (არსებობის შემთხვევაში) და მიღებული პროდუქტის (ნავთობპროდუქტის) დასაწყობების პირობების დეტალური აღწერა;
- **დაზუსტებას საჭიროებს ნამუშევარი ზეთების და მიღებული პროდუქტის რეზერვუარების მოწყობასთან დაკავშირებული საკითხები, რეზერვუარის ტიპი, რაოდენობა და მოცულობა, რეზერვუარის განთავსების პირობები;**
- საწარმოს გენერალური გეგმა შესაბამისი ექსპლიკაციით;
- საქმიანობის განხორციელების ადგილის აღწერა, მათ შორის საპროექტო ტერიტორიის საკადასტრო კოდი, SHP ფაილები და GPS კოორდინატები;
- ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიიდან 500 მეტრის რადიუსში არსებული საწარმოო ობიექტების შესახებ, შესაბამისი ფუნქციური დატვირთვის მითითებით;
- საპროექტო ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლეს საცხოვრებელ სახლამდე (ფოტო მასალა), მდინარემდე და სხვა უახლოეს ობიექტებამდე, მდებარეობის მითითებით;
- საპროექტო ობიექტის სასმელ-სამეურნეო საწარმოო და ტექნიკური წყალმომარაგების შესახებ ინფორმაცია;
- ტექნოლოგიურ ციკლში წყლის გამოყენების საკითხის აღწერა;
- სამეურნეო-ფეკალური, ტექნიკური და საწარმოო წყლების მართვის საკითხები;
- სანიაღვრე წყლების მართვის შესახებ ინფორმაცია;
- საწარმოს სახანძრო უსაფრთხოების საკითხები, ასევე ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებების დეტალური აღწერა და სახანძრო სისტემის მოწყობის შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია საწარმომდე მისასვლელი გზების შესახებ;

- ნედლეულის/ნარჩენების ტრანსპორტირების მარშრუტების შესახებ დეტალური ინფორმაცია (რუკაზე ჩვენებით, სქემატური ნახაზებით);
- ინფორმაცია საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენებისა და მათი მართვის შესახებ. ნარჩენების მართვის გეგმა;
- დეტალური ინფორმაცია ალუმინის ჯართის გადამუშავების შედეგად წარმოქმნილი წიდის მართვის საკითხების შესახებ;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა, მათ შორის დასაქმებულთა შორის ადგილობრივი მოსახლეობის წილი, ასევე პერსონალის პროფესიული და ტექნიკური სწავლების შესახებ ინფორმაცია;
- პროექტის ფარგლებში შესასრულებელი სამუშაოების, მათ შორის არსებული შენობის სარემონტო, საპროექტო უბნებისა და ობიექტების მოწყობის და სამშენებლო სამუშაოების შესახებ ინფორმაცია;
- საწარმოს მოწყობის ეტაპზე და ფუნქციონირების დროს შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათზე რეაგირების ღონისძიებები (ტექნიკური გადაწყვეტა) ნედლეულის/ნარჩენების მიმდებ, საწარმოო და პროდუქციის/ნარჩენების დასაწყობების მოედნებზე.

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- პროექტის ფარგლებში მოსალოდნელი ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე, სადაც მოცემული უნდა იყოს: ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები (გენ-გეგმაზე მითითებით), გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში; ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების პრევენციული და შემარბილებელი ღონისძიებები; ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის გეგმა; ინფორმაცია ჰაერგამწოვი, ჰაერგამწმენდი, სისტემის შესახებ; ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი;
- „გარემოსდაცვითი ტექნიკური რეგლამენტების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 3 იანვრის №17 დადგენილების მე-3 დანართის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებული პირობების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- ვინაიდან, საწარმოში დაგეგმილია ფერადი ლითონის დნობა - გზმ-ის ანგარიშში განხილული უნდა იქნეს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა უწყვეტი ინსტრუმენტული მონიტორინგის დანერგვის საკითხები;
- ტერიტორიაზე სუნის წარმომქმნელი პოტენციური წყაროების გამოვლენა, ხოლო აღნიშნული წყარო(ები)ს იდენტიფიცირების შემთხვევაში დამატებითი შემარბილებელი და პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრა;
- კუმულაციური ზემოქმედება 500 მ-იან რადიუსში არსებული ობიექტების გათვალისწინებით და ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის;

- ხმაურის გავრცელება, მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება მოწყობა/ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნიადაგზე და გრუნტის ხარისხზე. განისაზღვროს შესაძლო დაბინძურების უბნები, შესაბამისი დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- ზემოქმედება ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე, როგორც მშენებლობის ისე ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ბიოლოგიურ გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედება, ზემოქმედების შეფასება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მოსალოდნელი ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- შესაძლო ზემოქმედების შეფასება ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- ნარჩენების/პროდუქციის ტრანსპორტირებით გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება გარემოზე, მათ შორის ზემოქმედების შეფასება სატრანსპორტო ნაკადებზე;
- პროექტის ფარგლებში შემუშავებული კონკრეტული სახის შემარბილებელი ღონისძიებები, შესაბამისი გეგმა-გრაფიკის მითითებით;
- პროექტის ფარგლებში შემუშავებული გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, შესაბამისი საკონტროლო წერტილების მითითებით;
- გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედების აღწერა, რომელიც განპირობებულია ავარიისა და კატასტროფის რისკის მიმართ საქმიანობის მოწყვლადობით;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედების შეფასება და მისი აუცილებლობის დასაბუთება;
- გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

6. შენიშვნები რომელიც გათვალისწინებული უნდა იქნეს გზშ-ის ანგარიშში:

- სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოში დაგეგმილია ასევე ალუმინის ჯართის გადამუშავება. მოცემული გარემოების გათვალისწინებით, გზშ-ის ეტაპზე საქმიანობა განხილული უნდა იქნას, ასევე როგორც ფერადი ლითონის (გარდა ძვირფასი ლითონისა) დნობა და გზშ-ის ანგარიშის წარმოდგენის საკანონმდებლო საფუძვლად უნდა მიეთითოს

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ I დანართის 4.3 ქვეპუნქტი. ამასთან, დაზუსტდეს ზეთის გადამუშავების და შენახვის პროცესში გამოყენებული საცავის შესახებ ინფორმაცია, ხოლო შესაბამისი საცავის მოწყობის შემთხვევაში მიეთითოს ამავე კოდექსის II დანართის 6.3. ქვეპუნქტი ან/და I დანართის 29-ე პუნქტი; დეტალურად იქნეს წარმოდგენილი ინფორმაცია, კოდექსით განსაზღვრული 10.3 და 10.4 ქვეპუნქტების გარდა, ზემოაღნიშნული პუნქტებით გათვალისწინებული საქმიანობების შესახებ;

- გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია, ალუმინის ჯართის გადამუშავების ტექნოლოგიის და გადადნობის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების (დასახელება, კოდი, რაოდენობა) შესახებ. აგრეთვე, შემდგომი მართვის საკითხები;
- გზშ-ის ანგარიშში განხილული და მოცემული უნდა იყოს დეტალური ინფორმაცია ტექნოლოგიურ ციკლში წყლის ბრუნვითი (გაგრილების) სისტემის გამოყენების საკითხის შესახებ;
- გზშ-ის ანგარიშში სრულყოფილად უნდა იყოს წარმოდგენილი ინფორმაცია - საწარმოში დამუშავების მიზნით მისაღები ნარჩენების სახეობების, რაოდენობების და მათი აღდგენის ოპერაციის კოდების შესახებ. აგრეთვე, ინფორმაცია დამუშავების შედეგად მიღებული ნარჩენების (კოდი, დასახელება, რაოდენობა) და მათი შემდგომი მართვის საკითხები;
- **დაზუსტებას საჭიროებს წიდასაყარის მოწყობის საკითხი. კერძოდ პროექტის თანახმად საწარმოს დაგეგმილი აქვს „წიდასაყარის“ მოწყობა. „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ თანახმად, ნარჩენების განთავსების მიზნით უნდა მოეწყოს შესაბამისი ნაგავსაყრელი ან/და ნარჩენების დროებითი განთავსების ობიექტი, რაც განსხვავებულ რეგულირებას საჭიროებს;**
- დაზუსტებას საჭიროებს ალუმინის ჯართის გადამუშავების ტექნოლოგიურ ციკლში მეორადი გამოდნობიდან მიღებული წიდის მართვის საკითხები. ამასთან, სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია ურთიერთგამომრიცხავი შინაარსის წინადადებები წიდის გადამუშავებასთან დაკავშირებით, რაც ასევე დასაზუსტებელია;
- დაზუსტებას საჭიროებს ჯართის მიღების და დამუშავების შესახებ ინფორმაცია. ამასთან ინფორმაცია ჯართის მიმღები უბნის შესახებ;
- სკოპინგის ანგარიშში არ არის მოცემული და დაზუსტებას საჭიროებს გადასამუშავებელი ნარჩენების სრული ჩამონათვალი, ბიზნეს-გეგმის გათვალისწინებული წარმადობების მითითებით;
- სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, დაგეგმილი საქმიანობა მიზნად ისახავს ხის ნარჩენების გადამუშავებას და ხის ნახშირის წარმოებას. ხის ნარჩენების გადამუშავების შედეგად დაგეგმილია ე.წ პალეტების წარმოება, რომელსაც ტექნოლოგიურ ციკლში, სხვა მასალებთან ერთად, იყენებს ხის ნახშირის წარმოების ხაზი. დაზუსტებას საჭიროებს ხის გადამუშავების ტექნოლოგიურ ხაზში მიღებული პროდუქტის რეალიზაციის საკითხი, მათ შორის ხის ნარჩენების გადასამუშავებელი და ხის ნახშირის წარმოების ხაზების ტექნიკური და ფუნქციური ურთიერთკავშირის შესახებ ინფორმაცია; ამასთან, ხის ნახშირის წარმოების მოწყობისას მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული „გარემოსდაცვითი ტექნიკური რეგლამენტების დამტიცების

თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 3 იანვრის №17 დადგენილების მე-3 დანართით განსაზღვრული მოთხოვნები;

- სკოპინგის ანგარიშში მოცემული ზემოქმედების შეფასება გარემოს სახვადასხვა კომპონენტებზე არ არის სათანადოდ შესრულებული. მოცემულია ზემოქმედების შემაჯამებელი ცხრილები, რომელიც საკმაოდ ზოგადია, ხოლო ზოგიერთ შემთხვევაში არარელევანტურია საწარმოს საქმიანობასთან და დაგეგმილ ცვლილებასთან მიმართებაში. გზშ-ის ეტაპზე წარმოდგენილი უნდა იქნეს გარემოზე ზემოქმედების დეტალური ანალიზი, რომელიც სრულ თანხვედრაში იქნება პროექტის მახასიათებლებთან, დაგეგმილ საქმიანობასთან;
- გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „რეციკლინგის“ მიერ წარმოდგენილ ქ. რუსთავეში ნარჩენების აღდგენის და სახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავების (სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავება და აღდგენა) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიშში** მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით. გზშ-ის ანგარიში შედგენილი უნდა იყოს მოქმედი კანონმდებლობის, განსაკუთრებით სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული მითითებების სრული დაცვით.